

Dušana Findeisen
Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje

Učenje za delovanje v skupnosti
Ajdovščina, 14. maj 2024

LAVRIČEVA KNJIŽNICA

Andragoška poletna šola 1994-2004

Skupnostno izobraževanje

Spoznavanje strategije+ vključenost v strategijo lokalnega razvoja'

Animacija nosilcev (pozamezniki, društva, podjetja, kulturne ustanove, mediji, hotel)

Animacija vseh generacij, skupin

Animacija celotnega kraja (most čez Hubelj, plakati, mediji)...

Povezava z Unescom, Tele univerza v Montrealu, film To boste morali pa kar sami)

Kultura vsakdanjega življenja! Tam kjer so ljudje

André Malraux: kultura mora doseči čim večje število državljanov, zato naj bo dosegljiva tudi zunaj zidov kulturnih in izobraževalnih ustanov. Cilj kulture ni, da ostane za muzejskimi zidovi, slike naj bodo sredi življenja, na železniških postajah, v bolnišnicah, v zaporih, trgovskih hišah. André Malraux na ta način nadaljuje revolucionarna razmišljanja Nicolas-a de Condorcet-a, ki v svojem Načrtu za javni uk v poglavju o izobraževanju odraslih razmišlja o tem, da je treba zgraditi široko mrežo muzejev, galerij, knjižnic in drugih ustanov, kjer naj bodo odrasli deležni uka in kulture. Torej ne le med šolskimi zidovi! (Findeisen, 1995).

Vsebina

- (1) Andragogška poletna šola začetek izobraževanja za lokalno skupnost
- (2) Kaj je skupnost/družba
- (3) Kaj je lokalna skupnost (pozamezniki, društva, podjetja ,šole kulturne ustanove, mediji,)
- (4) Se starejši učimo zase? Za skupnost? (za osebno rast, za rast skupnosti) Opolnomočenje?
- (5) Izobraževanje starejših kot del vseživljenjskega izobraževanja
- (6) Primer projekta, ki vodi v skupnostno delovanje

(2) Kaj je skupnost/družba

Več kot 100 defincij skupnosti! 20stoletje.

Koncept skupnosti **se spreminja**: medsebojni odnosi in obnašanje v skupnosti.

Aristotel: skupnost je združba posameznikov, ki opravljajo neko funkcijo in imajo svoje interese (Miller, 2011).

Tönnies (1957):

skupnost so ljudje+ bližnje družbene vezi (npr. družina, prijatelji, sosedi) ,

(3) Kaj je lokalna skupnost

To so predvsem **ljudje**. = socialni kapital
zmožnost lokalne skupnosti, da se zavzame za svoj **trajnostni razvoj**

Lokalni razvoj lahko **zaviramo** ali **spodbujamo**.

UTŽO je takšen socialni kapital, lokalni subjekt
ljudje smo dobro povezani: **inovativne spremembe**.
Če so vezi šibke, se **povežemo le v odporu**.

(4) Se starejši učimo zase? Za skupnost?

Rezultat: več znanja, spretnosti,
večja participacija v kohezivni družbi,
več ustvarjenega bogastva,
več socio-kulturnih sprememb,
večji pretok znanja.
več psihološke, politične ekonomsk
moči

Zakaj? Kaj nam izobraževanje daje? Kaj so povedali?

Da **bolje razumemo svet**, kako se vrti, kaj nas čaka ...
Da dobimo pojasnila, poglobimo svoje znanje in pojave analiziramo, da dobimo nekaj **usmeritev za lastno razmišljanje**.

Izobraževanje **zmanjša zaskrbljenost v družbi**. Usmerja pogled in omogoča razumevanje sebe in drugih.

Moje delo medicinske sestre je bilo težko. Veliko **garanja** in veliko administrativnih obremenitev. Želela sem si, da bi lahko izstopila iz tega jarma.

Kaj mi izobraževanje daje? Širim si obzorja, berem.

Kadar sem otožna, si rečem, da imam veliko besedil, ki jih želim prebrati. Ker je učenje izmenjava in je vez z drugimi, ker imam zdaj več prostega časa in se umetnosti lahko posvetim.

Prihajam, iz veselja do znanja!

Ker mi pomaga živeti.

Kaj pa daje vam?

Živa Agrež: Poletje. Boris Jenko: Kruh in vino. Anne Marie: Veselje

**Omogoča mi, da žanjem nekdanje znanje,
ustvarjam novo, sem ponosna.**

O POLNOMOČENJE- UPOR PROTI SLABŠALNIM STEREOTIPOM

Če se v starosti podamo na pot **resnega prostega časa, razvoja, delovanja** in **dobrega počutja**, morebiti zbudimo začudenje?

STEREOTIPI!

Členek TUDI.

“Izgnanci” iz družbe (Simone de Beauvoir)

Če se v starosti podamo na pot **resnega prostega časa, razvoja, delovanja** in **dobrega počutja**, morebiti zbudimo začudenje?

STEREOTIPI!

Členek TUDI.

“Izgnanci” iz družbe (Simone de Beauvoir)

Stereotipi o staranju in starejših
Stereotipi so za to, da nam ni treba nenehno razmišljati s svojo glavo

Izobraževati se moramo tudi v starosti

Človek se mora izobraževati vse življenje, da ne zaostane za spreminjanjem okolja in si ne zapre življenjske poti. Učiti se pomeni živeti. Ko se človek ustavi in se ne razvija več, umre.

Prostovoljno delo lahko opravljajo tudi starejši

Dejavni tudi v jeseni življenja

Izobraževanje upokojencev ni konjiček

Slovenija ima ogromno upokojencev, ki se pogosto čutijo odrinjene na rob življenja in dogajanja

Je starost bolezen?

Ni bolezni, ki bi se imenovala starost in nekateri ljudje

Ko življenje postane mrtva reka

V učnih skupinah upokojenci razvijajo svoje mentalne, fizične in socialne lastnosti

UPKOJENKE POSTAJAJO ŠTUDENTKE
Čedalje več starejših dam uresničuje speče ambicije
Zdi se, da ženske na stara leta ob spoznanju, kaj vse so zamudile, ko so ustvarjalejši del življenja preživele za štedilnikom, prime nekakšno ambicioznost.
LJUBLJANA, 28. novembra - Najbolja ustvarjalnica univerze, se je...

Starejši študenti s svojim delovanjem vstopajo v javno sfero in prostor, zadovoljujejo svoje **višje psihosocialne potrebe**.
Izobraževanje starejših postane **način življenja**.
Vseživljenjsko učenje je danes **pomembno merilo socialne razvitosti družbe**.

Zakaj se učimo skozi vse življenje, zakaj se učimo starejši? Sta to pravi vprašanji?
(Peter Handke)

Vseživljenjsko učenje/izobraževanje je skozi celoto odraslega življenja bolj ali manj
naša prosta izbira.

Kaj je vseživljenjsko izobraževanje/učenje?

Podobe iz otroštva niso dovolj/Paul Lengrand.

*Učenje, kadarkoli v življenju,
da pridobimo **znanje**,
usposobljenost in
zmožnosti za **osebno rast in rast skupnosti**.*

x nujno povezano z zaposlitvijo

Neformalno izobraževanje poteka v vrsti različnih situacij - izkušnje, ki so nujne zato, da smo vključeni v življenje .

Kako ugotavljamo, kaj **skupnost** potrebuje?

Kaj so vaša upanja?

Kaj so vaši strahovi?

Starejši odkrivajo svojo sosesko digitalno

Na katera vprašanja bomo iskali odgovore v SEE U?

Zakaj starejše veseli odkrivati digitalna orodja in kako jim ta lahko služijo v vsakdanjem življenju?

Kako starejši postanejo vidni strokovnjaki v svojem bivalnem okolju?

Kako lahko starejše pospremimo v digitalni svet, kako lahko spodbudimo njihovo vključevanje v družbo, kako lahko naredimo, da postanejo digitalno enakovredni drugim?